

LITURGIA HORARUM

Officia propria
Archidioecesis Coloniensis

II

TEMPUS QUADRAGESIMALE
TEMPUS PASCHALE

LITURGIA HORARUM

Officia propria
Archidioecesis Coloniensis

II

TEMPUS QUADRAGESIMALE

TEMPUS PASCHALE

APPROBATUM IMPRIMATUR

Köln, den 15. August 2002

† JOACHIM KARDINAL MEISNER
Erzbischof von Köln

CONFIRMATUM

11. November 2002 · Prot. n. 2282/99/L

Rom – Vatikanstadt

† Franciscus Kardinal Arinze
Präfekt der Kongregation für den Gottesdienst

† Franciscus Pius Tamburrino
Erzbischof
Sekretär

Herausgegeben vom Erzbistum Köln
Druck: J. P. Bachem, Köln
3-7616-1713-5

CALENDARIUM
PROPRIUM ARCHIDIOECESIS COLONIENSIS

MARTIUS

- 19 S. JOSEPH, SPONSI B. MARIAE V.
PATRONUS ARCHIDIOECESIS Sollemnitas

APRILIS

- 23 S. Gerardi, episcopi
27 S. PETRI CANISII, PRESBYTERI ET ECCLESIAE
DOCTORIS Festum
30 S. Quirini, martyris
PATRONUS PRINCIPALIS CIVITATIS
NOVESIENSIS In civitate Noveensi: Sollemnitas

MAIUS

- 21 S. Hermanni Ioseph, religiosi et
presbyteri Memoria

Die 19 martii

S. IOSEPH, SPONSI BEATAE MARIAE VIRGINIS
PATRONUS ARCHIDIOECESIS

Sollemnitas

Calendarium Urbani VIII papae memoriam S. Ioseph continet ut festum totius Ecclesiae. Archiepiscopus Maximilianus Henricus hoc calendarium anno 1662 in totam archidioecesim Coloniensem induxit.

Omnia ut in sollemnitate, Vol. II., 1291.

Die 23 aprilis

S. GERARDI, EPISCOPI

Gerardus Coloniae et natus et in schola cathedralis ecclesiae eruditus est. Archiepiscopo Brunone I auctore, Otto imperator eum episcopum Tullensem nominavit. Tulli ecclesiam cathedralem in honorem S. Stephani aedificavit. Ecclesiae reformatione magno opere studuit et institutionem spiritualem presbyterorum promovit. Beneficentia indefessum se praebuit. Mortuus anno 994 die 23 aprilis, in ecclesia cathedrali depositus est.

De Communi pastorum, Vol. II., 1564, praeter sequentia:

Ad Officium lectionis

HYMNUS

Caelis continuum, civibus annum
festivum celebret plebs pia gaudium,
cunctis magnificus quod dat ovantibus
Gerardus meritis laudibus inclitus.

In terris positus sidera transiit
exemplumque fuit moribus optimis,
sic clarus meruit celsius evehi
Tulli suscipiens munia praesulnis.

Virtutum rutilans lumine splendido,
instruxit populum dogmate vivido;
quod verbis docuit, praetulit actibus,
maestis compatiens se dedit omnibus.

Victum pauperibus largius auxerat,
in forma Dominum paupere viderat;
vinum dat fieri lymphica pocula,
solvit peste fera languida corpora.

Sic multis viguit dotibus actuum,
nunc regno fruitur perpetue caelitum,
quo sanctis precibus tergere crimina
dignetur, retinent quos mala noxia.

Hoc praestet Deitas, unica Trinitas;
cui laudes reboat caelica dignitas.
Ac nos his maculis pluribus obsiti,
oramus veniam fletibus intimis. Amen.

LECTIO ALTERA

Ex Bulla canonizatiōnis sancti Leónis papae Noni
(Epist. et Décret. 38)

Euge, serve bone et fidelis

Virtus divīnae operatiōnis in ómnibus est mirabilis, máxime vero in sanctis suis, quos praescivit et praedestinavit, illos clarificando miraculis in mundo, quos secum vívere et gloriari facit in caelo. Paulo igitur ante nos in episcopátu Tullénsi, unde nutu omnipotēntis et ómnia suo arbítrio disponēntis, nec ullis nostrórum meritórum proféctibus, ad apostólicam sedem translati sumus, fuit episcopus, nōmine Gerárdus, qui duo talēnta, intelléctum et operatiōnem, a caeléstī Patrefamiliās accípiens, divinam legem, quam medúllitus intelléxit, sic ópere adimplére stūduit, ut fieret dignus accípere illam desiderabilem a

Deo salutatiōnem: Euge, serve bone et fidélis; quia super pauca fuísti fidélis, super multa te constitūam: intra in gáudium Dómini tui.

Sic enim Dómini sui talénta erogávit, sic ánimas lucrátus est, verba salútis praedicándo, ut geminátam Dómino suo pecúniam repraesentáret, et sibi aetérna beneficia cumuláret. Lumbos sibi praecínxit castitátem servándo; lucérnas in máníbus portávit, exémpla bonae operatiónis áliis praebéndo. Exspectávit Dóminum a núptiis sanctae Ecclésiae, non dormiéndo, sed vigilándo, prima, secúnda, tértia vigília, ánxius ad eius aspéctum. At quia sic semper ánimo suspirábat ad Deum, eius virtúte comitátus angélicam ducens vitam, quotídie Christum in paupéribus ad mensam suscípiens, quotídie piis áctibus insístens, nec docéndo nec agéndo, nisi quod sanctum et Deo gratum esset, multis effúlsit miraculórum prodigiis, sanctitáti eius testimónium perhibéntibus; unde plures adhuc testes exsistunt. Quod et idem post mortem carnis cum Christo Dómino nostro spíritu vivens, glórians saepe operátus est, et saepe adhuc operátur, curans divérsos languóres diversásque infirmitátes.

RESPONSORIUM

1 Cor 9,22–23; cf. Sir 51,21

R. Factus sum infírmis infírmus; ómnibus ómnia factus sum, ut omnes fácerem salvos. * Omnia fácio propter Evangélium, ut párticeps eius effíciar, allelúa.

V. Zelátus sum bonum; proptérea possidébo bonam possessiónem. * Omnia fácio.

Oratio

Deus, pastor animárum, qui beátum Gerárdum epíscopum in Ecclésia posuísti, ut oves tuas páscret verbo, et presbytérium instauráret exémplo; da nobis eius intercesióne: et fidem serváre, quam verbo dócuit, et viam caritáris sequi, quam exémplo monstrávit. Per Dóminum.

Ad Vesperas

HYMNUS Caelis continuum, ut ad Officium lectionis.

Die 27 aprilis
S. PETRI CANISII, PRESBYTERI ET
ECCLESIAE DOCTORIS

Festum

Petrus Noviomagi natus est anno 1521. Coloniae Agrippinae studiis incubuit et primus Germanorum Societati Iesu nomen dedit anno 1543. Ad fundandam domum societatis suae Coloniae, primam in Germania, magnam curam impendit. Per multos annos ad fidem catholicam tuendam et firmandam scriptis, praedicatione et consultatione strenue laboravit. Multa edidit opera inter quae longe eminet quod Catechismus inscribitur, qui adhibitus est in catechesi usque ad saeculum vicesimum. Obiit die 21 decembris 1597 Friburgi in Helvetia; ibidem in collegio a S. Michaele nuncupato reliquiae eius coluntur.

De Communi doctorum Ecclesie, Vol. II, 1593, cetera de Communi pastorum, 1564.

Ad Officium lectionis

LECTIO ALTERA

Epistola sancti Petri Canisii ad fratres Colonienses (Beati Petri Canisii societatis Iesu epistolae et acta. Edit. Otto Braunsberger, Vol. VII, Friburgi Brisgoviae 1922, 235–236)

Cura de Colonia

Etsi nullas a vobis iampridem accépi, tamen scribendum aliquid puto, ut mei memória vobis refricétur, quos opto fidos mihi apud Deum intercessores perpétuo retinére. Deinde iucundum est mihi sanctae Coloniae meminisse, quae nos primum in Dómino et in hac vocatióne sancta coniúnxit totque iam annis semen aliquid nostorum isthic alit atque custódit. Scio quantis labóribus constíterit haec societatis nostrae iacré fundaménta, et

hucúsque provéhere, quod sanctus pater noster Petrus Faber isthic inchoávit. Sed nisi a Dómino factum esset istud, qui super petram fundávit hanc domum suam, iam pridem inimíci praevaluíssent, et fructus ille múltiplex, quem vinéola vestra prodúxit, intercidísset. Benedíctus ergo Deus qui vos inter primos Germániae operários, si societatis nostrae hómines contemplémur, elégit, conser-vávit, deféndit et auxit. Benedícti Coloniénsis Ecclésiae patróni, quorum favóre praesidióque confirmáti et abundáre et egére nostis, multos étiam locupletántes. Mirábilis profécto Deus, qui tália primórdia, talésque succéssus paucis dedit, vestram ínterim exércens et illústrans patiéntiam, quae sine paupertáte et simplicitáte ignóta fortásse mansísset. Neque ádeo reférre puto, quod multa se óffrant impedíménta, quóminus in altum surgat vestra struc-túra, cuius ut altas, ita firmas rádices vult esse Christus architéctus. Seminémus in lácrimis, quae álii metant in exsultatione: confirmémus in humilitáte et patiéntia coepta iam fundaménta, quae suo témpore próvehet Deus virtútum, ut sint multi fratres habitántes in unum.

Coloniénsibus vero zelum ardéntem fídei vindicándae precámur.

RESPONSORIUM

1 Petr 1,25; Lc 1,2

R. Verbum Dómini manet in aetérnum: * Hoc est autem verbum quod evangelizátum est in vos, allelúia.

V. Sicut tradidérunt nobis qui ab início ipsi vidérunt, et miniátri fuérunt sermónis. * Hoc est.

HYMNUS Te Deum, 822

Oratio

Deus, qui ad tuéndam cathólicam fidem virtúte et doc-trina beátum Petrum presbýterum roborásti; eius interces-sióne concéde: ut, qui veritátem quaerunt, te Deum gau-dénter invéniant, et in tua confessióne pópulus credén-tium persevéreret. Per Dóminum.

Die 30 aprilis
S. QUIRINI, MARTYRIS

PATRONUS PRINCIPALIS CIVITATIS
NOVESIENSIS

In civitate Noveensi sollemnitas

Quirinus tribunus Romanus una cum filia sua Balbina ab Alexandro I papa baptizatus et Hadriano imperatore coronatus esse martyrio traditur. Depositus est Romae in coemeterio Praetextati. Anno fere 1000 reliquiae eius in coenobium monialium Noveense translatae sunt. S. Quirinus una cum S. Antonio abate, S. Huberto episcopo et S. Cornelio papa inter „Quatuor Marescalcos Ecclesiae Coloniensis“ a saeculo quinto decimo honoratus et cultus est. Die 30 aprilis festum translationis reliquiarum eius celebratur.

De Communi unius martyris, Vol. II., 1536, praeter sequentia:

Ad Officium lectionis

HYMNUS (ad libitum)

Christum laudemus carmine,
qui sanctum suum martyrem
Quirinum fuso sanguine
caelum concessit scandere.

Hic Dei fretus gratia,
mundi contempsit lubrica,
Iesu sequens vestigia,
adeptus est caelestia.

Cuius spiritus choreis
iam coniunctus angelicis,
fruitur caeli gaudiis,
aeternis laetus praemiis.

Adsis nunc nostris, quaesumus,
sancte Quirine, precibus,
ut mereamur omnibus
solvi culparum nexibus.

Praesta, Pater piissime,
 Patrique compar, unice,
 cum Spiritu Paraclito,
 in sempiterna saecula. Amen.

LECTIO ALTERA

Ex Homiliis sancti Ioánnis Chrysóstomi in Epístolam ad Romános.

(IX, 3–4: PG 60, 469)

Patientia et probatio ex tribulatione

Cógitá quanta sint futúra, quando de iis quae tristia esse vidéntur, altum sápimus; tantum est Dei donum, et sic in illo nihil ingrátum est. Quia enim multae tunc erant tentationes, regnum autem in spe erat, et gravióra prae máni-bus, bona autem in exspectatióne; hoc autem infirmiores frangébat: ídeo ante corónas iam illis práemia largítur, dicens oportére in tribulatióibus gloriári. Nec dixit, „opórtet vos gloriári“, sed, „nos gloriámur“, inquit, in propria persóna adhortatióne indúcens. Deinde quia dictum illud novum inopinatúmque esse videbátur, quod cum fame luctántem, cum caténis, cum torméntis, cum contuméliis et opprobriis gloriári oportéret, illud demum probat; quodque maius est, haec gloriatióne digna dicit, non tantum propter illa futúra, sed propter praeséntia; nam ipsae per sese tribulatiónes bonae sunt. Quare? Quia ad patiéntiam éxcitant. Quapropter cum dixísset, gloriámur in tribulatióibus, causam adiécit dicens, sciéntes, quod tribulatió patiéntiam operátur. Vide rursum contentionem Pauli, quómodo in contrárium sermóne vertit. Quia enim tribulatiónes efficiébant, ut illi ánimum despónderent circa futúra, et desperárent, dicit propter illas ipsas fidéndum, nec de futúris desperándum esse. Tribulatió enim patiéntiam operátur, inquit, patiéntia vero probatióne, probatió vero spem, spes autem non confún-dit. Non modo enim tribulatiónes spem huiúsmodi non tollunt, sed étiam ástruunt. Ante futúra enim magnum fructum tribulatió habet, nempe patiéntiam, et quod probátum fáciat eum, qui tentátur.

RESPONSORIUM**Rom 5,3.4.; 8,35**

R. Gloriámur in tribulatióibus: * Sciéntes quod tribulátio patiéntiam operátur, patiénta autem probatióne, probátio vero spem, allelúia.

V. Quis ergo nos separábit a caritáte Christi? Tribulatió, an angústia, an fames, an núcitas, an periculum, an persecutió, an gládium? * Sciéntes quod.

In civitate Noveensi: HYMNUS Te Deum, 822.

Oratio

Deus, qui beátum Quirínum mártyrem tuum virtúte constántiae in passióne roborásti; concéde nobis fámulis tuis: ut eius méritis et précibus, ómnium hóstium superáttis insídiis, ad societátem supernórum cívium perveniamus. Per Dóminum.

Ad Vesperas

HYMNUS Christum laudemus carmine, **ut ad Officium lectionis (ad libitum).**

Die 21 maii

S. HERMANNI IOSEPH, RELIGIOSI ET
PRESBYTERI
Memoria

Hermannus post annum 1150 Coloniae natus est. In abbatia Ordinis Praemonstratensis Steinfeldii presbyter ordinatus, curae pastoris boni atque prudentis in compluribus monasteriis se dedidit, itemque vitam contemplativam amplexus est. Matrimonio mystico cum beatissima Virgine Maria iunctus est, unde cognomen Ioseph ei datum est. Hymni et orationes ab eo scripta venerationem intimam erga Sacratissimum Cor Iesu et Dei Genetricem indicant. Anno 1241 vel 1252 mortuus est in parthenio Cisterciensium Hovensi prope Tolbiacum sito, hodie „Marienborn“ nuncupat. Corpus eius vero non multo post in ecclesia abbatiae Steinfeldensis depositum est.

De Communi sanctorum virorum: Pro religiosis, Vol. II., 1673, praeter sequentia:

Ad Officium lectionis

HYMNUS

Gaude, felix Agrippina,
plaudite, cohors Norbertina,
Deo laudes dicite!
Viro Dei, sancto mystae,
Ioseph sacer dies iste:
sancte hunc traducite.

Hunc tu mundo genuisti
ordinique transmisisti
candido, Colonia.
Eiffliam hic illustravit
et Steinfeldiam ornavit
sua sanctimonia.

Coluit devote piam
puer innocens Mariam,
abstinens a crimine;
tota vita visitari,
adiuvari, informari
meruit a virgine.

Summus Pater hunc amavit
et virtutum exornavit
tunica polymita.

Fuit simplex, rectus, castus,
pius, mitis, osor fastus,
cunctis reddens debita.

Tu exaudi preces, Christe,
tuas quas amicus iste
fundit pro clientibus,
ut et servuli nos tui
cum eo possimus frui
gaudiis caelestibus. Amen.

LECTIO ALTERA

Orálio sancti Hermánni Ioseph pro gratiárum actíone

(J. Brosch, Hymnen und Gebete des seligen
Hermann Josef, Aachen 1950, S. 9 f)

Gratiarum actio pro beneficiis Christi

Grátias tibi, Dómine Iesu Christe, quod homo fíeri dignátus es propter nos. Per illam ineffábilem caritátem, da nobis verum et perféctum amórem in te: et sicut matrem tuam, Rosam, íntime laetificásti, sic nos íntime laetífica in córpore et ánima.

Grátias tibi, Dómine Iesu Christe, quod ad te, regem glóriae, stella reges duxit: et tu, per te, perdúcas nos ad te.

Grátias tibi, Dómine Iesu Christe, quod oblátus es pro nobis in templo: et tu nos offer tuo Patri caeléstí.

Grátias tibi, Dómine Iesu Christe, quod baptizátus es pro nobis: et tu lava nos a peccátis nostris in sanguine tuo.

Grátias tibi, Dómine Iesu Christe, quod in núptiis aquas convertísti in vinum: et tu converte luctum nostrum in gáudium, nos ad aetérnas núptias perducéndo.

Grátias tibi, Dómine Iesu Christe, quod ante passióinem tuam cum discípulis cenáre voluísti, teípsum eis dans ad edéndum et bibéndum: et tu da nobis sic te suméndum, ut tecum perpétuo possímus vívere.

Grátias tibi, Dómine Iesu Christe, qui tráditus es, et captus pro nobis: et tu líbera nos a captivitaté aetérna.

Grátias tibi, Dómine Iesu Christe, qui flagellátus es pro nobis, irrísus, cólaphis caesus, spinis coronátus, crucifíxus, felle et acéto potátus, quinque vúlnera pérferens, mórtuus et sepúltus, et ad Sínferos tandem descéndens, tuos inde liberásti: et tu nobis semper in omni assístas necessitaté, prótegas, deféndas, et ab omni malo nos consérves.

Grátias tibi, Dómine Iesu Christe, pro his ómnibus: et da nobis sic passiónis tuae memóriam ágere, ut tecum pos símus perpétuo vívere.

Grátias tibi, Dómine Iesu Christe, qui cum glória a mórtuis resurrexísti Rosámque íntime laetificásti: per

Rosae mérita fac nos tecum resúrgere tecumque in aetérnum gaudére. Amen.

RESPONSORIUM

1 Thess 6,18; Eph 5,20

R. In ómnibus grátias ágite: * Haec est enim volúntas Dei in Christo Iesu in ómnibus vobis, allelúia.

V. Dómino grátias agéntes semper pro ómnibus. * Haec est enim.

Ad Laudes matutinas

HYMNUS

Sancte mysta, te laudare
ipse Christus et vocare
est dignatus lilium.
Diva virgo tibi favit,
Ioseph sponsum te vocavit,
capellatum, filium.

Tibi quoque despōnsari
et per angelos portari
ad te Iesum voluit.
Quantus esses et quantorum
apud Deum meritorum,
angelus edocuit.

Ave, decus confessorum,
norma tu presbyterorum,
Ubiorum gloria.

Tua noster, o patronē,
est in benedictione
merito memoria.

Tu exaudi preces, Christe,
tuus quas amicus iste
fundit pro clientibus,
ut et servuli nos tui
cum eo possimus frui
gaudiis caelestibus. Amen.

Oratio

Dómine, Deus noster, qui beáto Hermánno Ioseph pie meditánti secréta caeléstia revelásti, et eius consílio afflíc-
tos sublevásti; eius précibus nobis concéde: ut, viam salú-
tis cognoscéntes, ad revelationem glóriae tuae perducá-
mur. Per Dóminum.

Ad Vesperas

HYMNUS Gaude, felix Agrippina, **ut ad Officium lectionis.**